

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. július 16., csütörtök

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló 2020. évi XCI. törvényhez	1284
Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvényhez	1287
Végső előterjesztői indokolás a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítványról és a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XCIII. törvényhez	1304
Végső előterjesztői indokolás a sportról szóló 2004. évi I. törvény olimpiai járadékkal összefüggő módosításáról szóló 2020. évi XCIV. törvényhez	1306
Végső előterjesztői indokolás a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló 2020. évi XCV. törvényhez	1307

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló 2020. évi XCI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása azért indokolt, mert a Kormány – összhangban az Európai Unió célkitűzéseivel – felismerte, hogy a műanyag termékekből és különösen az egyszer használatos műanyag termékekből képződő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében mielőbbi intézkedések megtétele szükséges. Erre tekintettel szükséges az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SUP irányelv) átültetése, valamint az irányelvi kötelezettségek mellett további olyan, egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása, amelyek környezetromboló hatására a Kormány már a Klíma- és Természetvédelmi Akciótervben is felhívta a figyelmet.

A SUP irányelv 5. cikke „A forgalomba hozatalra vonatkozó korlátozások” alcím alatt akként rendelkezik, hogy „A tagállamok megtiltják a melléklet B. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek és az oxidatív úton lebomló műanyagból készült termékek forgalomba hozatalát.”

A SUP irányelv B. Részében az alábbi termékek kerülnek felsorolásra:

1. Fültisztító pálcikák, a 90/385/EGK tanácsi irányelv vagy a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatálya alá tartozó pálcikák kivételével;
2. Evőeszközök (villák, kések, kanalak, evőpálcikák);
3. Tányérok;
4. Szívószálak, a 90/385/EGK irányelv vagy a 93/42/EGK irányelv hatálya alá tartozó szívószálak kivételével;
5. Italkeverő pálcikák;
6. Léggömbökhöz – kivéve az ipari vagy más foglalkozásszerű felhasználásra szánt ballonokat, valamint a fogyasztók számára nem értékesített alkalmazásokat – rögzítendő és azokat tartó pálcák, beleértve a léggömböt a pálcához rögzítő szerkezetet;
7. Expandált polisztirolból készült ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:
 - a) azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,
 - b) fogyasztása általában az edényből történik, valamint
 - c) készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek,beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat;
8. Expandált polisztirolból készült italtárolók, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is;
9. Expandált polisztirolból készült italtartó poharak, beleértve azok tetejét és fedelét is.

A hivatkozott irányelv 17. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 5. cikknek 2021. július 3-tól megfeleljenek.

Emellett az Európai Parlament és a Tanács 2015. április 29-i 2015/720 irányelve szól a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról. Ez az irányelv

meghatározza a műanyag hordtasakok fajtáit, a tagállamok által elérendő célokat és a lehetséges intézkedések körét is. A 94/62/EK irányelv kiegészülő 3. cikke szerint a műanyag hordtasak olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére, a könnyű műanyag hordtasak ezzel szemben olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 50 mikronnál kevesebb, míg a nagyon könnyű műanyag hordtasak olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 15 mikronnál kevesebb, és amelynek felhasználása higiéniai célokat szolgál, vagy amelyet ömlesztett élelmiszerek elsődleges csomagolására használnak azokban az esetekben, amikor az segít megelőzni az élelmiszerpazarlást.

A hivatkozott irányelv 4. cikk (10) bekezdése azt is előírja, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a könnyű műanyag hordtasakoknak a területükön történő felhasználásában tartós csökkenést érjenek el. Az irányelv ezzel összefüggésben különböző eszközöket biztosít a tagállamok számára és akként rendelkezik, hogy ezek az intézkedések magukban foglalhatják nemzeti felhasználás-csökkentési célok alkalmazását, gazdasági eszközök és forgalombahozatali korlátozások fenntartását vagy bevezetését, amennyiben ezek a korlátozások arányosak és megkülönböztetéstől mentesek. Ezek az intézkedések változók lehetnek a könnyű műanyag hordtasakok hasznosítása és ártalmatlanítása által gyakorolt környezeti hatástól, komposztálási tulajdonságaiktól, tartósságuktól vagy sajátos rendeltetési céljuktól függően.

A tagállamok által hozott intézkedéseknek ki kell terjedniük ugyanakkor a következők közül az egyikre vagy mindkettőre: a) olyan intézkedések elfogadása, amelyek biztosítják, hogy 2019. december 31-ig az egy főre jutó éves felhasználási szint ne haladja meg a 90 könnyű műanyag hordtasakot, és 2025. december 31-ig a 40 könnyű műanyag hordtasakot, vagy az ezekkel egyenértékű, súlyban meghatározott célértéket. A nagyon könnyű műanyag hordtasakokat ki lehet zárni a nemzeti felhasználási célkitűzések hatálya alól; b) olyan intézkedések elfogadása, amelyekkel biztosítható, hogy 2018. december 31-ig az áruk vagy termékek értékesítési pontjain könnyű műanyag hordtasakokat ne bocsássanak díjmentesen rendelkezésre, kivéve, ha ezzel azonos hatékonyságú eszközöket alkalmaznak. A nagyon könnyű műanyag hordtasakokat ki lehet zárni ezen eszközök hatálya alól.

Az irányelvi felhatalmazás alapján áttekintésre kerültek a hazai műanyag hordtasakkal kapcsolatos lakossági szokások, a műanyagipar vonatkozó szegmensének javaslati és a műanyagipari érdekképviseltek álláspontja is. Ez alapján a törvényjavaslat és az ahhoz kapcsolódó kormányrendeleti szabályok a műanyag hordtasakok vonatkozásában differenciált szabályozásra tesznek javaslatot: egyrészt az irányelvi felhatalmazás alapján döntően az élelmiszerpazarlás megelőzése, a tökehús, nedves áru, belsőségek biztonságos csomagolása, vagyis élelmiszerbiztonsági előírásokra figyelemmel nem határoz meg forgalomba hozatali korlátozást a nagyon könnyű műanyag hordtasakok vonatkozásában.

Megtiltja ugyanakkor azoknak a könnyű – azaz 50 mikron falvastagság alatti – hordtasakoknak a forgalomba hozatalát, amelyek egyszer használatosak, jelentős mennyiség fogy belőlük minden évben, de létezik helyettük más, többször használható vagy újrahasznosítható termék. Ez alól a tilalom alól kivételt képeznek a biológiailag lebomló hordtasakok, hiszen a hivatkozott irányelv 8a. cikke külön rendelkezik a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokra vonatkozó különös intézkedésekről és az azokhoz kapcsolódó címkékre vagy jelölésekre vonatkozó előírásokról, annak biztosítása érdekében, hogy a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokat uniószerre elismerjék, valamint hogy a fogyasztók helytálló tájékoztatásban részesüljenek az ilyen termékek komposztálási tulajdonságairól.

Ahogy az irányelvi rendelkezésekből is látható, a tagállamok számos eszközzel érhetik el a műanyag hordtasakok számának a csökkenését. Annak érdekében, hogy a műanyag hordtasakok használatára csak indokolt esetben, takarékos módon kerüljön sor, a törvényjavaslat termékdíj előírását vagy mértékének megemelését veti fel: a 15 mikron alatti falvastagságú műanyag hordtasakok esetében ennek megfelelően a legmagasabb, 1 900 Ft/kg termékdíjtétel alkalmazását teszi szükségessé, a biológiailag lebomló termékek kivételével. A biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakok vonatkozásában minden falvastagság esetében 500 Ft/kg termékdíj kerül megállapításra.

A termékdíj szabályozás szerinti műanyag bevásárló-reklámtáska fogalom átalakítása és a biológiailag lebomló műanyag hordtasakra vonatkozó díjtétel megállapítása szükségessé teszi a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) módosítását.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §-hoz

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényt módosító rendelkezés a műanyagokból és különösen az egyszer használatos műanyagokból keletkező hulladék mennyiségének csökkentése érdekében szükséges. A SUP irányelv átültetésével párhuzamosan a SUP irányelvvel nem érintett további, egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása is indokolt.

3. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

4. §-hoz

A rendelkezés a Ktdt. műanyag bevásárló-reklámtáskák fogalmát tartalmazó rendelkezéseket összhangba hozza a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelv, továbbá a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet szerinti műanyag hordtasakokra vonatkozó fogalmakkal. Emellett bevezetésre kerül a biológiailag lebomló műanyag fogalma is.

5. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

6. §-hoz

A műanyag bevásárló-reklámtáska fogalom kivezetése és a műanyag hordtasak definíció megalkotása, továbbá a biológiailag lebomló műanyag hordtasakra vonatkozó új díjtétel megállapítása miatt szükséges a Ktdt. 2. és 3. mellékletének módosítása.

7. §-hoz

A biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakra vonatkozó termékdíj tétel megállapítása miatt okafogyottá válik a teljes egészében megújuló forrásból származó és biológiai úton lebomló műanyagból készült termékek termékdíj kedvezményének fenntartása.

8. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

9–10. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslat a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.), a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.), az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: lasz.), a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.), az ügyészségről szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Ütv.), a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Újt.), a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.), valamint a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnt.) módosítását tartalmazza.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény közjegyzői fegyelmi bíróságok megalakításának és eljárásának egyes részletszabályaival kapcsolatos, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról szóló 28/2019. (XI. 4.) AB határozatában [a továbbiakban: 28/2019. (XI. 4.) AB határozat] az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Kjtv. nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően szabályozta a közjegyzői fegyelmi bíróságok megalakításával és eljárásával kapcsolatos részletszabályokat. A módosítás szerinti legsúlyosabb esetekben továbbá a szolgálatból való felfüggesztés a törvény erejénél fogva következik be, amelynek feltételei fennállását az országos elnök állapítja meg. A Javaslat a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) javaslatai alapján kezel egyes egyéb gyakorlati problémát is, így tartalmazza a közjegyzőhelyettesek választójogának reformját és pontosítja az okiratszerkesztés, aláíráshitelesítés követelményeit.

A Vht. módosításával összefüggésben kiemelendő, hogy a végrehajtói szolgálat a végrehajtó igazságügyért felelős miniszter általi kinevezésével keletkezik. Emellett azonban indokolt a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar (a továbbiakban: Kar) hivatali szerve vezetőjének részére önálló felfüggesztési jogot biztosítani abban az esetben, ha a végrehajtó által szándékosan elkövetett bűncselekmény a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerint 5 évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő. Ebben az esetben a Kar hivatali szervének vezetője megállapítja a végrehajtó szolgálatának felfüggesztését. Ugyanakkor a gyakorlatban előfordulnak olyan esetek, amikor akár több évig húzódó büntetőügy során a végrehajtó továbbra is, folyamatosan jogviszonyban maradhat, különösen akkor, ha a vele szemben folytatott büntetőeljárás kapcsolatban mind a Kar hivatali szerve, mind a miniszter már csak a jogerős döntést követően értesül. Indokolt ezért szabályozni, hogy amennyiben a Kar hivatali szervének – egy rendszeresen ismétlődő, bűnügyi nyilvántartásból történő adatkéréssel – tudomására jut arra vonatkozóan adat, amely szerint a végrehajtó a bűnügyi nyilvántartásokban szerepel, úgy a fegyelmi feljelentés megtételére vonatkozó, a Vht.-ben szabályozott határidőn belül a végrehajtóval szembeni fegyelmi feljelentést haladéktalanul megtegye. Ennek következtében, ha a fegyelmi eljárás során az igazságügyi miniszter és a Kar hivatali szervének vezetője úgy ítéli meg, hogy a végrehajtóval szemben indított büntetőeljárás során indokolt a végrehajtó szolgálatának azonnali felfüggesztése, úgy az igazságügyi miniszter és a Kar hivatali szervének vezetőjének közös kérelmére a fegyelmi tanács megindítja a fegyelmi eljárást, és az eljárás alá vont végrehajtót felfüggeszti a hivatalából. Emellett az önálló bírósági végrehajtóknál eszközölt kinevezési és szolgálati jogviszony megszűnési okok szigorítását indokolt megfelelően átvzetni az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek és a végrehajtójelöltek névjegyzékbe vételénél, illetve a névjegyzékből való törlésénél is. A végrehajtók fegyelmi eljárását illetően a szabályozás módosul az elsőfokon eljáró fegyelmi tanács összetétele tekintetében akként, hogy a háromtagú tanácsban eljáró bíróságnak fegyelmi bíró tagja mellett végrehajtó tagja is megválasztásra kerül szakúlnökként.

A Vht. módosításával gyorsabbá, hatékonyabbá és az adminisztrációs terhek, költségek csökkentése okán olcsóbbá válik a bírósági végrehajtó hatáskörébe tartozó követelések érvényesítése. Módosításra kerülnek a végrehajtás során lefoglalt vagyontárgyak értékesítésére vonatkozó szabályok, továbbá határidők kerülnek megállapításra a végrehajtók számára az egyes konkrét eljárási cselekmények elvégzésére, és a Javaslat további számos olyan

rendelkezést tartalmaz, amely elősegíti az eljárások hatékonyabbá tételét. A jogalkalmazók visszajelzései alapján a végrehajtási eljárásokat érintő bizonytalan rendelkezések is egyértelműsítésre kerülnek.

A Javaslat jogalkalmazói visszajelzések alapján módosítja a Jst.-t annak érdekében, hogy a határon átnyúló tartási ügyekben az Igazságügyi Minisztérium, mint központi hatóság biztosítani tudja a kérelmező jogi képviseletét a jogi segítségnyújtó szolgálat által kirendelt pártfogó ügyvéd útján. Az Igazságügyi Minisztérium tapasztalata a kérdéses ügyek esetében az, hogy az eljárások akár évtizedekig is elhúzódnak, és mivel a jogi segítségnyújtó szolgálat csak az eljárást lezáró jogerős határozat bemutatása mellett fogadja el a pártfogó ügyvédként eljáró jogi segítők díjigényét, a pártfogó ügyvédek nagyon sokára jutnak hozzá az őket megillető díjukhoz. A megoldás érdekében indokolt a büntetőeljárások során már ismert mintára az eljárási előleg bevezetése a határon átnyúló tartási ügyekben eljáró pártfogó ügyvédek részére. Azt, hogy a Javaslat az eljárási előleg megállapítását a polgári és közigazgatási eljárások közül csak a határon átnyúló tartási ügyekben teszi lehetővé, az ügytípus Jst.-beli kivételes helye és jellege indokolja. A Jst. ugyanis főszabály szerint a végrehajtási ügyekben nem biztosítja a pártfogó ügyvédi képviseletet, csupán kivételes szabályként rendelkezik a határon átnyúló tartási ügyek támogatott eljárások körébe vonásáról.

Emellett a Javaslat a Jst. további módosításával bevezeti a jogi segítők névjegyzék vezetésével kapcsolatos ügyintézés elektronizációját.

A Javaslat az lasz. vonatkozásában azon igazságügyi alkalmazottak tekintetében határoz meg fegyelmi büntetéseket, akiknek az illetménye a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint került meghatározásra, hiszen az ő esetükben az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő meghosszabbítása és az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés nem értelmezhető. Emellett a Javaslat az lasz. bírósági fogalmazóvá, bírósági titkárrá és igazságügyi szakértővé történő kinevezésre vonatkozó szabályaival kapcsolatban a hatályos szabályozást hozzáigazítja a Btk. rendelkezéseéhez, és az elzárást is a kinevezést kizáró okok között tünteti fel.

A Javaslat a jogalkalmazói jelzések alapján az Ütv. és az Üjt. ügyészégi alkalmazottak fegyelmi felelősségével kapcsolatos egyes rendelkezéseit, a tisztviselők és az írnokok szolgálati idejének számítására vonatkozó szabályait módosítja, illetve bővíti és átcsoportosítja a Magyar Honvédség állományába beosztott ügyészek rendfokozatokhoz tartozó beosztások körét. Emellett a Javaslat olyan, főként technikai és pontosító jellegű szabályokat is tartalmaz, amelyek az ügyész által ellenőrizhető szervek körére, az ügyészek tevékenységéhez kapcsolódó adattovábbításra, valamint az ügyész jogviszonyának megszüntetésével összefüggő garanciákkal kapcsolatosak.

Az Nmjtvt. tekintetében szintén a gyakorlati tapasztalatokra tekintettel módosítja a Javaslat az Nmjtvt. átmeneti rendelkezéseit. Az Nmjtvt. egyik kiemelt szabályozási célja volt, hogy a korábbi nemzetközi magánjogi szabályozás rugalmatlanságából adódó olyan helyzeteket elkerülje, amikor a más állam állampolgárságával is rendelkező, illetve külföldön élő magyar állampolgárok családi jogállása, családi állapota vagy neve eltérő lehet Magyarországon és a másik állampolgárság illetve a lakóhely, tartózkodási hely szerinti államban. Az Nmjtvt. számos ponton igyekezett e problémákat kiküszöbölni, ugyanakkor az csak a hatálybalépése után keletkezett tényekre és jogviszonyokra alkalmazandó, így az eredeti jogalkotói szándék korlátozott mértékben tud csak érvényesülni, aminek orvoslását célozza a Javaslat.

A Bpnt. 7/A. alcíme tartalmazza a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás szabályait. A Javaslat a Bpnt.-ben – a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás tekintetében – a jogalkalmazói jelzések alapján az egységes jogértelmezést elősegítő pontosító szabályokat vezet át.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdésében és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (1)–(2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Javaslat indokolása az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) gyakorlati tapasztalatain alapuló javaslatainak megfelelően, a területi önkormányzat demokratikus működésének céljából módosítja a választójog és szavazati jog gyakorlását. A területi kamara – amelynek illetékességi területére kinevezett közjegyzők és közjegyzőhelyettesek egyaránt tagjai – a Kjtv. 41. § a) pontja és 45. § (2) bekezdése értelmében megválasztja és visszahívja a területi kamara elnökségét és elnökét. A Kjtv. 45. § (1) bekezdése alapján az elnökség a törvényben meghatározott számú közjegyző tagból és közjegyzőhelyettes tagból áll. A Javaslat a területi kamara elnökségi tagjainak, illetve az országos választmány tagjainak megválasztása keretében a Kjtv. 15. § (3) bekezdésének rendelkezését (amely a közjegyzőket és közjegyzőhelyetteseket az önkormányzati tisztségek tekintetében megillető aktív és passzív választójogot rögzíti) akként módosítja, hogy a közjegyző tagokra kizárólag közjegyzők szavazhatnak, a közjegyzőhelyettes tagokat pedig csak a közjegyzőhelyettesek választhatják meg.

A Kjtv. 45. § (1) bekezdése rögzíti azt is, hogy a területi kamara elnöke közjegyző. A bevezetni tervezett 15. § (3a) bekezdésben foglalt rendelkezés értelmében a területi elnökség közjegyzőhelyettes tagjai az elnök személyére – hasonlóan a területi elnökség közjegyző tagjaihoz – már szavazhatnak. A közjegyzőhelyettesek már a területi elnökség tagjaként ugyancsak választhatnak más tisztségviselőket [Kjtv. 46. §, 48. § c) pont], továbbá az országos kamara választmányának tagjaként részt vehetnek az országos kamara további szerveinek [Kjtv. 58. § (1) bekezdés, 64. § (1) bekezdés] megválasztásában is.

A 2. §-hoz

A tartós helyettes kirendelésének szabályaival összefüggésben a Javaslat egyértelművé teszi, hogy a tartós helyettes kirendelésének akkor is helye van, ha a felfüggesztés a törvény erejénél fogva következett be.

A 3. §-hoz

A hatályos szabályok szerint a közjegyző fegyelmi ügyét a közjegyzői fegyelmi bíróság bírálja el, amely két szinten működik. Első fokon a területi kamarák székhelye szerinti – Budapest, Győr, Miskolc, Pécs és Szeged – törvényszékeken működő fegyelmi bíróság dönt, másodfokon pedig a Kúrián működő fegyelmi bíróság. A területi elnökség a törvényszékhez hat, a Kúriához két közjegyzőt választ fegyelmi bírónak, és a törvényszéki fegyelmi bírósághoz két közjegyzőt választ vizsgálóbiztosnak. A fegyelmi bíróság öt-öt bíró tagját a törvényszékek, illetve a Kúria elnöke nevezi ki. A közjegyzői fegyelmi bíróság tanácsa két bíróból és három közjegyzőből áll, a tanács elnöke az egyik bíró tag. Ebből következően a közjegyzői fegyelmi bíróságoknak állandó tanácsai nincsenek, erre vonatkozóan a Kjtv. nem tartalmaz kötelező erejű előírást. A közjegyzői fegyelmi bíróságok speciális összetétele, miszerint az elsőfokú közjegyzői bíróságoknak hat közjegyző és öt hivatásos bíró tagja van, a másodfokú bíróságnak tíz közjegyző és öt hivatásos bíró tagja van, a tanácsok eseti megalakításának eredményéhez vezet. Ez a kettősség – a szakmai képviselő és a hivatásos bírói eljárás – a közjegyzői fegyelmi eljárás egészen végigvonul. A közjegyzői fegyelmi eljárások számát illetően éves szinten első fokon 1-2 ügy indul, míg a Kúriára legfeljebb 3-4 ügy kerül.

Az Alkotmánybíróság vizsgálata szerint egységes gyakorlat érvényesül a törvényszékeken az eljáró fegyelmi tanács kijelölése tekintetében, amelynek tagjait a közjegyzői fegyelmi bíróság elnöke jelöli ki. Az eljáró fegyelmi tanács elnökének megválasztása során van, ahol az elnököt a tagok választják meg. A Kúria elnökének álláspontja szerint ugyanakkor gyakorlati probléma, hogy a jogszabály nem rendelkezik az ügyelosztási rendet is tartalmazó ügyrend közzétételéről, valamint arról sem, hogy milyen módon és ki alakítja ki az adott ügyben eljáró tanácsot. Az adott ügyben eljáró fegyelmi tanács összeállítása során eltérő gyakorlatok alakultak ki. A törvényszékeken nincsenek állandó fegyelmi tanácsok, az eljáró tanács összeállításánál a munkateher figyelembevételével az általános szempont. Esetenként szempont, hogy ne az eljárás alá vont közjegyzővel azonos székhelyen működő közjegyző legyen a fegyelmi tanács tagja. Nincs egységes gyakorlat a fegyelmi tanács összetételének megismerhetőségével kapcsolatban sem.

A Kúrián a hivatásos bíró tagok két állandó tanácsban vesznek részt, a közjegyző tagokat pedig a MOKK delegálja. Az állandó bírók mellé nincsenek állandó közjegyzők kijelölve. Ennek oka, hogy i. ezáltal több megválasztott közjegyző tag kimaradna az ügyek intézéséből, ii. a közjegyző tag és az eljárás alá vont közjegyző székhelye – Budapest kivételével – ne essen egybe, iii. egy olyan közjegyző tag is bekerüljön a tanácsba, amely területi

kamarának az eljárás alá vont közjegyző a tagja, iv. minden tag más területi kamarából kerüljön ki, v. ne álljon fenn egyéb olyan ok – személyes érintettség, szakmai kapcsolat, hivatali elfoglaltság –, amely akadályozza a közjegyző tag eljárását. Ennek érdekében a kijelölt közjegyző tag az adott ügy ismeretében nyilatkozik arról, hogy esetében összeférhetlenségi ok áll fenn, ilyen esetben a soron következő közjegyző kerül kijelölésre.

A tanácsok összetétele annyiban megismerhető, hogy a hivatásos bíró tagok arról az ügyelosztásukról szóló határozatukban döntöttek. Az ügyek elosztása a Kúrián automatikus, az első ügy az egyik, a következő ügy a másik tanácshoz kerül. Ez alól a kapcsolódó ügyek jelenthetnek kivételt. A közjegyző tagok névsorából a soron következő és a fenti feltételeknek megfelelő közjegyző kerül kijelölésre, kiesése esetén a soron következő közjegyző.

A törvényszéken működő vizsgálóbiztosok kijelölésének szempontjai sem egységesek. Szempont lehet a vizsgálóbiztosok arányos leterheltsége – ennél fogva a felváltva történő kijelölés –, illetve az eljárás alá vont közjegyző székhelye, vagy a korábbi szakmai tapasztalat. A fegyelmi tanács valamely tagjának – elfoglaltság vagy kifogásolás okán – történő kiesése esetén új tag kijelölésére a fegyelmi bíróság elnöke jogosult, a Kúria esetén a kieső közjegyző tag helyére a MOKK jelöl ki új tagot. A Kúria álláspontja szerint a közjegyzői fegyelmi bíróságok jogi és intézményi keretei és eljárási szabályai nem rendezettek. A közjegyzői fegyelmi bíróság és a bíróságok között intézményi kapcsolat nem áll fenn, a közjegyzői fegyelmi bíróság a bíróság belső szervezeti egységének nem tekinthető. A törvényszék, illetve a Kúria elnökének a bíró tagok megválasztásán és a Kúriának másik tanács kijelölésén túl a közjegyzői fegyelmi bíróság működésével kapcsolatban semmilyen jogosítványa nincs.

Összességében tehát az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően szabályozta a közjegyzői fegyelmi bíróság megalakításának, az ügyek objektív és automatizált elosztását biztosító, valamint a vizsgálóbiztos kijelölésének elvi szabályait.

Fenti hiányosságokat kívánja orvosolni a Kjt. új 79/A. §-a, amely a fegyelmi bíróságok ügyrendjének megalkotását kötelezővé teszi. Az ügyrendnek tartalmaznia kell elsősorban az eljáró tanácsok összetételének – ideértve a közjegyző tagok kijelölésének – a szabályait, valamint a vizsgálóbiztosok beosztásának rendjét. Ezen túlmenően a fegyelmi ügyek elosztásának szabályait, azaz az ügyek elosztásának módját és az ügyelosztásra jogosult vezető megjelölését. Ügyrendjében a fegyelmi bíróság maga állapítja meg ügyviteli szabályait is.

A jóváhagyott ügyrend – és ügyelosztási rend – megismerhetőségét az érintett bíróságok és a MOKK honlapján való közzététellel kell biztosítani. Annak érdekében, hogy a fegyelmi bíróságok szabályszerű működése is átlátható legyen, a Javaslat tájékoztatási kötelezettséget ír elő a fegyelmi bíróság részére a törvényszék, illetve a Kúria elnöke, valamint a MOKK elnöke felé. A jóváhagyott tájékoztatót a törvényszék vagy a Kúria honlapján, valamint a MOKK honlapján közzé kell tenni.

A 4. §-hoz

A fegyelmi tanács – a hatályos szabályok szerint is – minden esetben öt tagú, elnöke bíró, egy tagja bíró, három tagja közjegyző. A fegyelmi bíróság elnökét és elnökhelyettesét a tagok maguk közül választják a bírói képesítésű tagok közül. A hatályos rendelkezés a Javaslat értelmében kiegészül azzal a garanciális szabállyal, hogy a fegyelmi tanács az elnökét a bíró tagok közül szótöbbséggel választja. A Javaslat megőrzi a fegyelmi bíróságok összetételének kettős jellegét, valamint – a fegyelmi bíróságba delegált bíró és közjegyző tagok számára és létszámbeli különbségére tekintettel – a fegyelmi tanácsok megalakításának rugalmasságát. Ezt a Javaslat egyrészt azzal a megoldással kívánja elérni, hogy rögzíti, hogy a közjegyzői fegyelmi bíróság – bíróságokként – 2-2 tanácsban működik. Ennek rögzítése azért is szükséges, mert fegyelmi bíróságokként 5 bíró tag osztható be fegyelmi tanácsba. Másrészt a Javaslat szerint a megalakítandó fegyelmi tanácsok bíró tagjai minden esetben állandóak, míg a közjegyző tagok – magasabb létszámukra is tekintettel – úgymint változóak lehetnek. Tekintettel arra, hogy a Javaslat a fegyelmi bíróság elnökének több igazgatási jellegű szerepet szán, a fegyelmi tanácsokban való részvételétől eltekint. Rá hárul ugyanis a fegyelmi tanácsok két-két állandó bíró tagjának kijelölése, valamint a közjegyző tagok eseti kijelölése. A közjegyző tagok kijelöléséhez a Javaslat két szempontot rögzít, amely mind a törvényszékeken, mind a Kúrián működő fegyelmi tanácsok megalakításakor érvényesülni tud: egyrészt a közjegyző tag nem működhet az eljárás alá vont személlyel azonos székhelyen, illetve működési körzetben, másrészt megjelenésében nincs akadályozva. Minden egyéb, a közjegyző tag kijelölésére vonatkozó szempont – névjegyzék vezetése, a közjegyző tagok közötti sorrend megállapítása vagy egyéb feltételek érvényesülése – az ügyrendben kaphat helyet.

Az 5–6. §-hoz

A Javaslat újraalkotja a Kjt. kizárásra vonatkozó szabályait is, kiterjesztve azok hatályát a fegyelmi bíróság bíró tagjaira is. Ennek során nem tartja fenn annak lehetőségét, hogy az eljárás alá vont személy a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolja, mivel ez a rendelkezés nem illeszkedik a kizárási okok és a kizárás esetén irányadó eljárási szabályok rendszerébe. Ha a tanács egyik tagjával szemben szubjektív szempontok alapján fogalmazódik meg kifogás, azt a tárgyilagos megítélés (elfogulatlanság) követelményének szempontjai szerint célszerű értékelni.

A Javaslat külön rendezi a vizsgálóbiztos, a fegyelmi bíróság tanácsának elnöke vagy bíró illetve közjegyző tagja, valamint a fegyelmi bíróság elnöke tekintetében fennálló kizárási ok kezelését.

A 7. §-hoz

A Javaslat rendelkezik arról, hogy kizárási kérelem esetén, vagy akkor, ha a fegyelmi bíróság tagja a kizárási okot maga jelentette be, a kizárási kérelem, illetve a bejelentés elintézéséig nem járhat el. A kizárás kérdésében soron kívül hozott döntés ellen a Javaslat a fegyelmi határozat elleni fellebbezés keretében biztosítja a jogorvoslatot.

A 8. §-hoz

A fegyelmi eljárás lefolytatása során az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési törvény) rendelkezéseit alkalmazni kell annak érdekében, hogy a fegyelmi bíróság az eljárás alá vont személynek a határozatait főszabály szerint elektronikus úton, a közjegyző hivatali tárhelyére kézbesíthesse. Amennyiben pedig az eljárás alatt álló személyt a szolgálatból felfüggesztik és személyes ügyfélkapuja nincs, a határozatokat részére az E-ügyintézési törvény szerint postai úton kell kézbesíteni.

A 9. §-hoz

A rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a határozathozatal során a fegyelmi tanács valamennyi tagjának jelen kell lennie.

A 10. §-hoz

A Javaslat részben megújítja a szolgálatból történő felfüggesztés szabályait, annak érdekében, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatását nem igénylő esetekben az országos elnök állapítsa meg a felfüggesztés törvényi feltételeinek fennállását. A felfüggesztés az országos elnök határozata jogerőre emelkedésének napjával válik hatályossá. A Kjt. módosítani kívánt 104. § (1) bekezdése rögzíti azokat az eseteket, amelyekben az országos elnök deklarálja a felfüggesztés törvényi feltételeinek fennállását. Ide tartozik elsősorban, ha a közjegyző, a közjegyzőhelyettes vagy a közjegyzőjelölt közvérdra üldözendő, 3 évnél súlyosabb szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett, szándékos bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll. Úgyszintén, ha letartóztatását, előzetes kényszergyógykezelését vagy olyan bűnügyi felügyeletét rendelték el a büntetőeljárás során, amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy meghatározott területet, illetve lakást, egyéb helyiséget, intézményt vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el, végül, ha gondnokság alá helyezés iránti eljárásban a keresetlevelet vele közölték. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az országos elnök a felfüggesztés kérdésében mindössze deklaratív döntést hoz, abban a szolgálatból történő felfüggesztés kezdő időpontját jeleníti meg.

Megmarad az elsőfokú fegyelmi bíróság hatáskörében a felfüggesztés kötelező elrendelésére vonatkozó döntés, ha az eljárás alá vont személlyel szemben érdemtelenégi vagy alkalmatlansági eljárás indult. Nem változnak a felfüggesztés mérlegelést igénylő esetei sem.

Az országos elnöknek a felfüggesztés feltételeinek megállapítására irányuló hatáskörével összefüggésben szükséges az ideiglenes intézkedés megszüntetésére vonatkozó jogkörének megteremtése is, illetve mindkét esetben a jogorvoslat kérdésének rendezése. A fellebbezés – a döntés deklaratív jellegére tekintettel – kizárt, a határozat közigazgatási perben támadható meg.

A Javaslat alapján a felfüggesztési ok bekövetkezését követően a közjegyző, közjegyzőhelyettes vagy közjegyzőjelölt hivatását, munkakörét nem gyakorolhatja. Nem megengedhető ugyanis, hogy a törvény által

közhitelességgel felruházott, pártatlan jogi szolgáltatást nyújtó közjegyzők a felfüggesztésre okot adó körülmény bekövetkezése után közreműködjenek nemperes eljárásokban, okiratszerkesztésben. A Javaslat értelmében a törvény szerinti legsúlyosabb felfüggesztési okok bekövetkezése esetén az érintett személy maga is köteles erről haladéktalanul tájékoztatni az országos elnököt. Így nem fordulhat elő, hogy az országos elnök deklaratív határozatának meghozataláig az érintett közjegyző, közjegyzőhelyettes vagy közjegyzőjelölt a közjegyzői hivatásrendbe vetett közbizalmat a tevékenysége folytatásával veszélyeztesse.

A 11. §-hoz

A közjegyzői eljárásban – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:7. § (4) és (5) bekezdésétől eltérően – az írásbeli jognyilatkozat lehet közokiratba foglalt, amelyet a közjegyző szerkeszt, de lehet magánokiratba foglalt is, amelyen a közjegyző az ügyfél aláírásának a valóságát tanúsítja. Utóbbi esetben a magánokiratot nem a közjegyző szerkesztette, annak tartalmát nem ismeri, így arról nem is tud részletes tájékoztatást adni. Előfordulhat, hogy a magánokirat nem is magyar nyelven készült, így a közjegyző nem érti, vagy nem is a magyar jogot kell rá alkalmazni, hiszen ezeknek az okiratoknak a jelentős részét külföldi felhasználás céljából hitelesítették a közjegyzővel. Éppen ezért az ilyen okiratok tartalmának megmagyarázása nem lehet része a közjegyző eljárásának. Ezért szükséges egyértelművé tenni, hogy az okiratszerkesztési eljárásokban a Ptk. ezen rendelkezései nem alkalmazhatóak.

A közjegyzői okiratszerkesztési eljárásban a Kjtv. részletesen meghatározza azokat a tényállásokat, amikor az ügyfél nem tudja elolvasni az okiratot (mert nem képes olvasásra vagy nem lát), illetve, amikor az ügyfél az okirat szövegét nem érti. Ilyen esetben a felolvasási kötelezettségen túl, amely minden közjegyzői – elsősorban ügyleti – okirat tekintetében terheli a közjegyzőt, a Ptk. előírásain túlmenően további alaki kellékek alkalmazása, illetve segédszemélyek, ügyleti tanú, tolmács bevonása szükséges. A Kjtv. szigorúbb és speciális szabályaira tekintettel a Ptk. együttes alkalmazását ki kell zárni.

A 12. §-hoz

A fél aláírásának a valósága akkor sem kérdéses, ennél fogva tanúsítható, ha egyébként a fél az általa aláírt okirat nyelvét nem ismeri, mert ettől függetlenül az aláírás tőle ered. Az esetek jelentős részében azt az idegen nyelvű okiratot, amelyre aláírás-hitelesítést kérnek a felek, külföldön kívánják felhasználni, így az arra vonatkozó bizonyító erő, tartalmi érvényesség sok esetben egyáltalán nem a magyar jog szerint ítéendő meg. Az esetek jelentős részében a felek célja nem egy teljes bizonyító erejű magánokirat létrehozása, hanem pusztán az, hogy arra szolgáljon bizonyítékul a közjegyzői aláírás-hitelesítési záradék, hogy valóban attól a féltől ered az aláírás, akiről maga az okirat állítja, hogy aláírta. Éppen ezért csak abban az esetben legyen szükséges a Pp. 325. § (2) bekezdés szerinti eljárás lefolytatása a magánokiratra nézve, ha a félnek kifejezetten az a célja, hogy a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel egyúttal teljes bizonyító erejű magánokiratot is létrehozzon.

A 13. §-hoz

Átmeneti rendelkezések, amelyek lehetővé teszik, hogy a módosítás hatálybalépését megelőzően az új szabályoknak megfelelő ügyrend megalkotható legyen, illetve tisztázza, hogy a Javaslat által módosított szabályokat csak a törvény hatálybalépése után indult fegyelmi eljárásokban kell alkalmazni.

A 14. §-hoz

A módosítással egyértelművé válik, hogy a vizsgálóbiztos a feladatát kötelező jelleggel végzi.

A 15. §-hoz

A felfüggesztés törvényen alapuló eseteinek országos elnök által történő megállapításával kapcsolatos új rendelkezések miatt hatályukat veszítő rendelkezések.

A 16. §-hoz

A módosítással a jogerős díjjegyzék alapján végrehajtás elrendelésére sor kerülhet, amennyiben a fizetésre kötelezett nem teljesít. A módosítás értelmében a díjjegyzék alapján meg nem fizetett díj és költségtérítés összegét

a jogosult végrehajtó követelheti a – nem adós – fizetésre kötelezeten, azonban a végrehajtás elrendelésének és a végrehajtási lap kiállításának előfeltétele, hogy a díjjegyzék kötelezett részére történő kézbesítése végrehajtói kézbesítés útján valósuljon meg. Ezt követően a jogerős díjjegyzék és az eredményes végrehajtói kézbesítésről szóló igazolás alapján a végrehajtást foganatosító bíróság állítja ki a végrehajtási lapot.

A 17. §-hoz

A módosítás egyértelművé teszi, hogy amennyiben a végrehajtandó követelés meghatározott cselekmény végrehajtása mellett pénzkövetelés végrehajtására is irányul, azt külön-külön kiállított végrehajtási lappal kell elrendelni.

A 18. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzések alapján szükséges egyértelművé tenni a Vht. 162. §-ával összhangban, hogy ha az ingatlan közös tulajdonát árveréssel kell megszüntetni, a bíróságnak pénzkövetelés végrehajtására irányuló végrehajtható okirattal kell elrendelnie a végrehajtást.

A 19. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzések alapján szükséges egyértelművé tenni, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő végzést a végrehajtható okiratra vonatkozó ügyelosztási szabályok alapján kell kiosztani az eljáró végrehajtó részére, valamint a biztosítási intézkedést követően elrendelésre kerülő kielégítési végrehajtási ügy is ahhoz a végrehajtóhoz kerül, amelyik a biztosítási intézkedés során eljár. Továbbá a módosítással az egyetemlegesen felelős adóstársak, zálogkötelezettek és kezesek végrehajtási ügyei az ügyelosztás során egy végrehajtóhoz kerülnek, amely elősegíti az ügyek egyszerűbb kezelését és az ilyen végrehajtási eljárások költsége is kevesebb lesz ezáltal. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) rendelkezéseire tekintettel pontosításra került az ügyelosztás érdekében a Kar részére megküldésre kerülő végrehajtható okirat és biztosítási intézkedést elrendelő végzés kapcsán az elektronikus formátumban történő megküldés. Az E-ügyintézési törvény 6. § (3) bekezdése előírja, hogy az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv köteles az e-ügyintézési szolgáltatásainak működtetéséhez és az ügyintézésbe bevont társszervekkel való kapcsolattartáshoz szükséges belső működését, folyamatait teljeskörűen elektronizálni, ehhez az elektronikus információs rendszereket biztosítani. Így az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv köteles elektronikussá tenni minden dokumentumot, tehát az elektronikussá tett dokumentum továbbítása történik. A módosítást követően a bíróságnak és a közjegyzőnek a végrehajtást továbbra sem szükséges minden esetben elektronikus formában elrendelnie, hanem a végrehajtható okiratot és a biztosítási intézkedést elrendelő végzést a Kar hivatali szerve részére elektronikus formátumban kell megküldenie. Ha a bíróság vagy a közjegyző a végrehajtást papíralapú végrehajtható okirattal rendeli el, akkor ez esetben a papíralapú végrehajtható okiratot digitalizálja, s a digitalizált példányt küldi meg a Kar hivatali szervének, ha pedig a végrehajtható okiratot eleve elektronikus formátumban állítja ki, akkor pedig ezen elektronikus végrehajtható okirat egy példány kerül megküldésre.

A 20. §-hoz

A megkeresett végrehajtó a helyszíni eljárási cselekmény foganatosításáért felszámíthatja a felmerülő költségeit, amely alól kivételt képez, ha az ingóság vagy ingatlan árverési hirdetésményének közzétételéhez szükséges fényképfelvétel elkészítése okán keresi meg az ügygazda végrehajtó a megkeresett végrehajtót.

A 21. §-hoz

A módosítás értelmében a díjjegyzék alapján meg nem fizetett díj és költségtérítés összegét a jogosult végrehajtó követelheti a fizetésre kötelezeten, azonban a végrehajtás elrendelésének és a végrehajtási lap kiállításának előfeltétele, hogy a díjjegyzék kötelezett részére történő kézbesítése – amennyiben jogorvoslással nem éltek a felek – végrehajtói kézbesítés útján valósuljon meg. Ezt követően a jogerős díjjegyzék és az eredményes végrehajtói kézbesítésről szóló igazolás alapján a végrehajtást foganatosító bíróság állítja ki a végrehajtási lapot.

A 22. §-hoz

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a végrehajtási eljárás szünetel akkor is, ha a végrehajtást kérő elhunyt, továbbá ha a végrehajtást kérő végrehajtási eljárásban való közreműködési kötelezettségének nem tesz eleget.

A 23–28. §-okhoz

A hatályos szabályok szerint az ingóságot a végrehajtó kétszer tűzi ki árverésre, melyek mindegyike 30 napig tart, és ha az ingóság a kikiáltási áron, vagy akár annak 35%-án egyik árverésen sem kel el, illetve a végrehajtást kérő sem veszi át a becsérték 35%-ának megfelelő minimáláron, ezt követően a végrehajtó visszaadja az ingóságot az adósnak. A minimálár nem kerül folyamatosan csökkentésre, hanem az árverés első pillanatától kezdve a jogszabályban meghatározott legalacsonyabb összegben tehető vételi ajánlat. Olyan ingóság esetében, amelynek őrzése vagy tárolása biztosított, a végrehajtó harmadik árverést is tarthat a kikiáltási ár korlátlan leszállítása mellett, ha a végrehajtást kérő nem vette át az ingóságot minimáláron. Amennyiben az említett harmadik árverésen sem kerül értékesítésre az ingóság, a végrehajtó visszaadja azt az adósnak.

A módosítás az elektronikus ingóárverezés folyamatát rövidíti le azzal, hogy csak egy árverést tűz ki a végrehajtó, mely nem kétszer vagy adott esetben háromszor 30 napig, hanem egyszer 60 napig – négyszer 15 napig – tart a minimálár folyamatos csökkentése mellett. Csak abban az esetben kerülne sor második árverésre, ha az árverés azért volt sikertelen, mert az árverési vevő a vételárat nem fizette meg. A minimálár folyamatos csökkentésének bevezetése a hagyományos ingóárverés folyamatához igazítja az elektronikus ingóárverést. A négy szakasz és a minimálár folyamatos csökkentése akár azt is eredményezheti, hogy az árverés csupán 15 vagy 30 napig tart majd, mivel a négy 15 napos szakasz lezárultakor a rendszer vizsgálja, hogy az adott szakaszban meghatározott minimáláron vagy afölött érkezett-e érvényes ajánlat, licit, és ha érkezett, az árverés befejeződik, illetve nem nyílik meg a következő 15 napos szakasz. Azonban a negyedik, vagyis az utolsó szakaszban, összhangban a hatályos szabály azon rendelkezésével, miszerint ha az ingóságot nem sikerült értékesíteni, a minimálár korlátlanul leszállítható, a kikiáltási ár 1%-áig kerül lecsökkentésre a végső minimálár. Lényeges, hogy a folyamatosan csökkenő minimálárak nem zárják ki, hogy az ingóság magasabb értéken keljen el, hiszen a licitálásnak felső korlátja nincs.

Amennyiben az ingóárverés vevő hiányában sikertelenül zárul, újabb árverés kitűzésére nem kerül sor, hanem a végrehajtást kérő átveheti az ingóságot a becsérték 1%-ának megfelelő összegben, ha pedig nem veszi át, a végrehajtó visszaadja az ingóságot az adósnak. Ha az árverési vevő az árverési vételárat nem fizette meg, a végrehajtó második ingóárverést tűzhet, de harmadikat egyáltalán nem. Ekkor a második árverést követően végrehajtást kérő átveheti az ingóságot a becsérték 1%-ának megfelelő összegben, ha nem veszi át, a végrehajtó visszaadja az ingóságot az adósnak.

Ha az árverés szakaszainak befejezését megelőző hatvan percen belül nem volt elérhető az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartása a felhasználók számára, az érintett szakasz időtartama hatvan perccel automatikusan meghosszabbodik, ezzel biztosítva, hogy ha az üzemzavar okán nem tudott a licitálni kívánó felhasználó érvényes vételi ajánlatot tenni, azt az árverés automatikus meghosszabbítása során megtehesse.

Az elektronikus ingóárverezés folyamatának lerövidítése, egyszerűsítése következtében a végrehajtási eljárások gyorsabbá és hatékonyabbá válnak, hiszen azon végrehajtási eljárások során, melyben ingó és ingatlan vagyon is lefoglalásra kerül, az ingatlan értékesítése iránt a végrehajtó sok esetben csak az ingóság értékesítését követően intézkedik, a fokozatosság elvére figyelemmel. A folyamat lerövidítése a végrehajtási eljárások gyorsaságának és hatékonyságának növelése mellett jelentős mértékű költségcsökkenést is eredményez, mivel az ingóárverés kétszeri vagy háromszori kitűzésének a költsége redukálódik egyszerire.

A 29–31. §-okhoz

A hatályos szabályok szerint az ingatlant a végrehajtó kétszer tűzi ki árverésre, melyek mindegyike 60 napig tart, és ha az ingatlan árverése másodszor is sikertelenül zárul, tehát a kikiáltási áron, vagy akár annak 50%-án – lakóingatlan esetén 70%-án vagy 100%-án – egyik árverésen sem kel el, akkor ezt követően a végrehajtást kérő átveheti minimáláron, több végrehajtást kérő esetén pedig egy 15 napig tartó átvételi eljárás keretében vehető át az ingatlan. A minimálár nem kerül folyamatosan csökkentésre, hanem az árverés első pillanatától kezdve a jogszabályban meghatározott legalacsonyabb összegben tehető vételi ajánlat. Abban az esetben, ha a végrehajtást kérő nem veszi át az ingatlant, vagy az átvételi eljárás eredménytelenül zárul, akkor a végrehajtó intézkedik

az ingatlan folyamatos árvezése iránt, a végrehajtási eljárás pedig szünetel. A végrehajtást kérő az ingatlan folyamatos árvezése iránti hirdetmény közzétételétől számított 3 hónap elteltével kérheti újabb árverés kitűzését. Ha a folyamatos árvezés iránti végrehajtói intézkedést követően az ingatlanra minimálárát elérő vételi ajánlat érkezik, a végrehajtó ismételten árverést tűz ki, mely 30 napig tart. Az árverésre a második árverés szabályait kell megfelelően alkalmazni. Ha sikertelenül zárult az újabb árverés is, akkor ismételten folyamatos árvezésre kerül sor, és ha újabb árverés kitűzésére kerül sor, vagyis a negyedekre, akkor a lakóingatlan minimálára is lecsökkenthető 100%-ról 90%-ra, valamint 70%-ról 50%-ra.

A módosítás az elektronikus ingatlan-árvezés folyamatát rövidíti le azzal, hogy csak egy árverést tűz ki a végrehajtó, mely nem kétszer 60 napig, hanem egyszer 60 napig – háromszor 20 napig – tart a minimálár folyamatos csökkentése mellett. Csak abban az esetben kerül sor második árverésre, ha az árverés az árverési vevő vételár meg nem fizetése miatt volt sikertelen. A minimálár folyamatos csökkentésének bevezetése a hagyományos árverés folyamatához igazítja az elektronikus ingatlanárverést. A három szakasz és a minimálár folyamatos csökkentése akár azt is eredményezheti, hogy az árverés csupán 20 vagy 40 napig tart majd, mivel a 20 napos szakaszok lezárultakor a rendszer vizsgálja, hogy az adott szakaszban meghatározott minimáláron vagy afölött érkezett-e érvényes ajánlat, licit, ha pedig érkezett, az árverés befejeződik, illetve nem nyílik meg a következő 20 napos szakasz. Lényeges, hogy a folyamatosan csökkenő minimálárak nem zárják ki, hogy az ingatlan magasabb értéken keljen el, hiszen a licitálásnak felső korlátja nincs. Lakóingatlan esetén a minimálár 90%-a, 80%-a, 70%-a a kikiáltási árnak. Fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés esetén a három szakasz során nem csökken a kikiáltási ár, annak legalább 100%-án tehető érvényes vételi ajánlat. Egyéb ingatlan esetén a minimálár 90%-a, 70%-a, 50%-a a kikiáltási árnak.

Amennyiben az ingatlanárverés vevő hiányában sikertelenül zárul, újabb árverés kitűzésére nem kerül sor, azonban a végrehajtást kérő nem veheti át az ingatlant minimáláron, hanem az ingatlan kapcsán folyamatos árvezés iránti hirdetmény kerül közzétételre. Ha az árverési vevő az árverési vételárát nem fizette meg, a végrehajtó második ingatlanárverést tűz ki, a sikertelen második árverést követően a végrehajtást kérő nem veheti át az ingatlant minimáláron, hanem az ingatlan kapcsán folyamatos árvezés iránti hirdetmény kerül közzétételre.

Az elektronikus ingatlan-árvezés folyamatának lerövidítése következtében a végrehajtási eljárások gyorsabbá és hatékonyabbá válnak. A folyamat lerövidítése a végrehajtási eljárások gyorsaságának és hatékonyságának növelése mellett jelentős mértékű költségcsökkenést is eredményez, mivel az ingatlan-árverés kétszeri kitűzésének a költsége redukálódik egyszerire.

A 32. §-hoz

A módosítás egyértelművé teszi az árverési vételár megfizetésére vonatkozó határidő kezdő napját abban az esetben, ha az árverést jogorvoslattal támadták meg. A törvény alapján a jogorvoslatot elbíráló határozat jogerőre emelkedését követően a végrehajtónak fel kell hívnia az árverési vevőt a vételár megfizetésére, aki e kötelezettségének a felhívástól számított 15 napon belül köteles eleget tenni.

A 33. §-hoz

Az eljárás gyorsítása érdekében a törvény 8 napos határidőt szab arra, hogy a végrehajtó az árverés befejezését követően az árverési vevőt felhívja az árverési jegyzőkönyv aláírására.

A 34. §-hoz

Ha az árverési vevő a vételárát nem fizette meg, második árverést kell tartani, amelyet az első árverés sikertelenségének megállapításától számított 30 napon belül ki kell tűzni az első árverésre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával. A második árverésen az első árverésen legmagasabb ajánlatot tett, de a vételár fizetését elmulasztó árvevő nem árvevő lehet.

A 35–36. §-okhoz

Amennyiben az ingatlanárverés vevő hiányában sikertelenül zárult, vagy ha az árverési vevő az árverési vételárát nem fizette meg, a végrehajtó az ingatlan kapcsán folyamatos árvezés iránti hirdetményt tesz közzé. Ha vételi

ajánlat érkezik, vagy a végrehajtást kérő kéri az újabb árverés kitűzését, a végrehajtó az első árverésre vonatkozó szabályok szerint kitűzi az ingatlanárverést.

A 37. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzések alapján szükséges egyértelművé tenni, hogy az ügygazda végrehajtó, akinél a végrehajtás elrendelését követően a végrehajtás megindult, minden esetben jogosult ezen végrehajtási ügygel összefüggésben a Vht. rendelkezései alapján az ügyben járó díj, költségtérítés összegére, valamint ezen ügyben az eredményesség vagy részbeni eredményesség után járó behajtási jutalék összegére.

A 38. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzésekre tekintettel, valamint a visszaélések elkerülése érdekében szükséges rendezni, hogy a kielégítési sorrendben minden követelést megelőzően csak azon gyermektartásdíj követelés, jogszabályon alapuló egyéb tartásdíj követelés kerüljön kielégítésre, amelyek nem közjegyzői okiraton, valamint fizetési meghagyáson alapulnak. Amennyiben ezen jogcímű követelések közjegyzői okiraton vagy fizetési meghagyáson alapulnak, a kielégítési sorrendben az egyéb követelések között kerülnek kielégítésre.

A 39. §-hoz

A módosítás rendezni kívánja az ingatlanok kiűrését követő 30 nap eredménytelen eltelte után az ingóságok jogi sorsát. A módosítással a 30 nap meghosszabbításra kerül 60 napra és azt követően a végrehajtást kérő, illetve az árverési vevő megszünteti az ingóságok őrzését és intézkedik a megsemmisítésük, vagy a hulladékként való átadásuk iránt.

A 40. §-hoz

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a végrehajtói tevékenység vizsgálatának és ellenőrzésének eredményéről a minisztert soron kívül, de legkésőbb az ellenőrzési jelentés keltétől számított 45 napon belül tájékoztatni kell.

A 41. §-hoz

A Vht. módosítása bővíti a kinevezési feltételek körét, amely az eddigi szabályozás szigorításával a pénzbüntetés és elzárás kiszabását, a mentesítés beálltától számított öt évig kinevezési akadálnak tekinti. A végrehajtói kinevezési feltételek között szerepel, hogy a pályázó nem állhat közvádra üldözendő bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt. A szigorú korlátozást a jogalkotó azért kívánta bevezetni, mert az igazságszolgáltatásnak különös érdeke fűződik ahhoz, hogy az államtól kapott közhatalmat gyakorló hivatalos személy – és az annak alkalmazásában álló (végrehajtó-helyettes és végrehajtójelölt) – kizárólag minden szempontból feddhetetlen személy legyen. A szigorú korlátozás nem új keletű az igazságszolgáltatásban közreműködő hivatásrendekben, hiszen az igazságügyi szakértőknél már 2010 óta megtalálható a közvádra üldözendő bűncselekmény miatti büntetőeljárás hatálya alatt állás tilalma, mint az igazságügyi szakértői névjegyzékbe vétel feltétele, amely szabályt a 2016. évben elfogadott új szakértői törvény is átvett és kiterjesztette az igazságügyi szakértőjelöltekre is. A végrehajtói társadalom igazságügyi hivatásrenddé válása és a közbizalom tovább erősítése tekintetében lényeges e szabály a bevezetése. Egyértelművé teszi a módosítás, hogy végrehajtóvá nem nevezhető ki az, akinek a végrehajtói szolgálata miatt szűnt meg, mert felmentették a szolgálatából, valamint a fegyelmi bíróság hivatalvesztéssel büntette, továbbá ha a végrehajtó alkalmatlanságát vagy érdemtelenségét állapította meg.

A 42. §-hoz

A miniszter a végrehajtói kinevezés lejártát megelőző 90 nappal korábban a végrehajtó által előterjesztett kérelem alapján a hatályos szabályozástól eltérően további 7 év helyett az alábbi feltételek teljesülése esetén határozatlan időre nevezi ki a végrehajtót, a bírók kinevezéséhez hasonlóan. Módosítást követően a miniszter határozatlan időre megállapíthatja a szolgálat folyamatosságát, ha a végrehajtó kinevezését követően a végrehajtót nem sújtották jogerősen fegyelmi büntetéssel, ezzel motiválva a végrehajtót a szabálykövető eljárásra, magatartásra. Továbbá abban az esetben is, ha a végrehajtó kinevezését követően a végrehajtót legfeljebb kettő alkalommal sújtották jogerősen fegyelmi büntetéssel, amelyek közül legfeljebb egy volt súlyosabb figyelmeztetésnél, de egyik sem volt súlyosabb írásbeli megrovásnál és a kérelem előterjesztését követően a Kar hivatali szerve által

lefolytatott – a végrehajtó működésének ellenőrzését a Kormány rendeletében meghatározott – átfogó ellenőrzés során fegyelmi eljárás kezdeményezésére okot adó körülmény nem került megállapításra. Ezen feltétel teljesülése biztosítja azt, hogy a végrehajtó irodájának működése szabályszerű, így abban az esetben is van lehetőség a végrehajtói szolgálati jogviszony határozatlan idejű meghosszabbítására, ha az eltelt 7 év alatt a legcsekélyebb mértékű büntetést kapta a maximum kettő fegyelmi eljárása során és ekkor további átfogó vizsgálat lefolytatása kötelező, amely során azonban már nem kerülhet megállapításra fegyelmi eljárás kezdeményezésére okot adó körülmény.

A 43. §-hoz

A végrehajtó kinevezési feltételeinek módosulásával összhangban szükséges lehetővé tenni a már kinevezett végrehajtók tekintetében is a büntetőeljárás hatálya alatt állásról való tudomásszerzést, amely a végrehajtó szolgálatának felfüggesztését vonhatja maga után. A Kar hivatali szerve kötelezettsége, hogy félévente, vagy tudomására jutott információ ellenőrzése érdekében bármikor adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből és a gondnokoltak nyilvántartásából.

A 44. §-hoz

A bűnügyi nyilvántartási rendszerből és a gondnokoltak nyilvántartásából megismert adatok ismeretében a Kar hivatali szervének vezetője megállapítja a végrehajtó esetén a szolgálatból történő felfüggesztés, a végrehajtó-helyettes és a végrehajtójelölt esetén a névjegyzékből történő törlés fennállásának feltételeit. A Kar hivatali szervének vezetője köteles a minisztert az adatokról és a végrehajtó felfüggesztése fennállásának feltételeiről szóló megállapításáról tájékoztatni. A módosítást követően a végrehajtó hivatalából történő felfüggesztésére már nem csak kizárólag a fegyelmi eljárás keretében a fegyelmi bíróság által kerülhet sor, hanem a Kar hivatali szervének vezetője által is. A hivatalából való felfüggesztés azt jelenti, hogy a végrehajtó jogállása továbbra is fennáll, azonban ténylegesen végrehajtói tevékenységet nem végezhet. A felfüggesztés átmeneti jellegű intézkedés. Addig tart, amíg a felfüggesztés oka meg nem szűnik. A felfüggesztés akkor is véget ér, ha a végrehajtó szolgálata megszűnik.

A fegyelmi bíróság általi felfüggesztéshez hasonlóan a Kar hivatali szervének vezetője általi felfüggesztés esetén is indokolt a pénzforgalmi szolgáltató értesítése.

A 45. §-hoz

A végrehajtói szakvizsgával rendelkező önálló bírósági végrehajtójelölt önállóan foganatosíthat eljárási cselekményeket, hasonlóan a végrehajtó-helyetteshez, azonban hagyományos árverést nem tarthat, árverési jegyzőkönyvet nem készíthet, valamint ingatlan birtokbaadását és meghatározott cselekmény végrehajtását sem foganatosíthatja.

A 46. §-hoz

A módosítás értelmében a Kar tagjai között kerül nevesítésre a végrehajtó és a végrehajtó-helyettes mellett a végrehajtójelölt is.

A 47. §-hoz

A Kar jogai és feladatai között szükséges feltüntetni a végrehajtó esetén a szolgálatból történő felfüggesztés, a végrehajtó-helyettes és a végrehajtójelölt esetén a névjegyzékből történő törlés fennállásának feltételeiről szóló megállapítást, valamint a felfüggesztés feltételeinek fennállása esetén a végrehajtó szolgálatából történő felfüggesztést is.

A 48. §-hoz

A módosítás egyértelműsíti, hogy tisztségviselőnek kizárólag a Kar végrehajtó tagja választható. A tisztségviselő választása titkos szavazással történik, valamint megbízatásuk 4 évre szól. Az újráválaszthatóságuk tekintetében a korábbi egyszeri újráválaszthatóság megemelésre kerül kétszeri újráválaszthatóságra.

A 49. §-hoz

A jogalkalmazói jelzések alapján rendezésre kerül, hogy a végrehajtási eljárás eredményességének, vagy részbeni eredményességének minősül, ha a végrehajtást kérő a követelését elengedi, amely alól kivételt képez, ha a Magyar Nemzeti Bank által felügyelt pénzügyi intézmény végrehajtást kérő aláírásra jogosult képviselője büntetőjogi felelőssége tudatában teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkozik az elengedett követelés összegéről.

Az 50. §-hoz

A módosítás jelentős mértékben megemeli a fegyelmi büntetésként kiszabható pénzbírság összegét a fegyelmi vétség elkövetésétől való hatékonyabb visszatartás érdekében. Ennek megfelelően a pénzbírság összege a végrehajtóval szemben húszmillió forintig, végrehajtó-helyettesel szemben kétmillió forintig, a végrehajtójelölttel szemben változatlanul ötszázezer forintig terjedhet.

Az 51. §-hoz

A fegyelmi eljárás elvesztheti az időszerűségét, ha a fegyelmi vétség elkövetése után hosszabb idő telt el. Az időmúlás a fegyelmi ügy elbírálását is megnehezíti, mert a bizonyítékok feledésbe merülhetnek vagy megsemmisülhetnek. Ezért a fegyelmi eljárás megindítása egyrészt a cselekménynek a fegyelmi ügyet elbíráló szerv tudomására jutásától számított 6 hónapon belül történhet (szubjektív határidő), másrészt akkor, ha a fegyelmi cselekmény befejezése óta 5 év még nem telt el (objektív határidő). Ha a fegyelmi vétség egyben bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósítja, a cselekmény elévülési ideje azonos a bűncselekmény elévülési idejével.

Tekintettel arra, hogy a fegyelmi vétség elévülésének 6 hónapos szubjektív határideje jogértelmezési kérdéseket vetett fel, ezért jogalkalmazói jelzéseknek megfelelően szükséges pontosítani és egyértelművé tenni, hogy a Kar hivatali szervének vezetője esetén „a cselekmény tudomásra jutásától” fordulat az ellenőrzési jelentés keltének napja.

Az 52–53. §-okhoz

A végrehajtók fegyelmi eljárását illetően a szabályozás módosul az elsőfokon eljáró fegyelmi tanács összetétele tekintetében akként, hogy a háromtagú tanácsban eljáró bíróságnak fegyelmi bíró tagja mellett végrehajtó tagja is megválasztásra kerül szakúlnökként.

Az 54. §-hoz

Javasolt továbbá a Vht. módosítása abból a célból, hogy amennyiben adat merül fel arra nézve, hogy a végrehajtó, illetve – figyelemmel a Vht. 240/F. § (4) bekezdésére – a végrehajtó-helyettes a bűnügyi nyilvántartásban szerepel, de az önmagában a végrehajtó szolgálatának megszűnését nem eredményezi, úgy a Kar hivatali szervének vezetője az erről való tudomásszerzéstől számított 45 napon belül velük szemben fegyelmi feljelentést teygen.

Az 55. §-hoz

Az elsőfokú fegyelmi tanács eljárása során azonnali végrehajtás elrendelésére abban az esetben kerülhet sor, ha a határozat végrehajtásának elmaradása a felek és egyéb érdekelték jogai, jogos érdekei vagy a végrehajtókba vetett közbizalom olyan mértékű sérelmével vagy veszélyeztetésével járna, amely meghaladja a határozat végrehajtásából fakadó egyéni érdeksérelmet.

Az 56. §-hoz

Az elsőfokú fegyelmi tanács határozata ellen benyújtásra kerülő fellebbezésnek a fegyelmi határozat hatályosulására halasztó hatálya van kivéve, ha a fegyelmi tanács a fegyelmi határozat azonnali végrehajtását rendelte el. Az azonnali végrehajtás elrendelésére abban az esetben kerülhet sor, ha a határozat végrehajtásának elmaradása a felek és egyéb érdekelték jogai, jogos érdekei vagy a végrehajtókba vetett közbizalom olyan mértékű sérelmével vagy veszélyeztetésével járna, amely meghaladja a határozat végrehajtásából fakadó egyéni érdeksérelmet.

Az 57. §-hoz

A másodfokú fegyelmi tanács az eljárása során az elsőfokú fegyelmi határozatot megsemmisítheti és az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárásra utasíthatja, valamint az elsőfokú fegyelmi tanácsot az eljárás megszüntetésére utasíthatja, vagy az elsőfokú fegyelmi határozatot hatályában fenntarthatja. A másodfokú fegyelmi tanács határozata ellen pedig jogorvoslatnak nincs helye.

Az 58. §-hoz

A fegyelmi büntetések nyilvántartását vezető Kar hivatali szerve a jelenlegi szabályozás mellett nem szerez tudomást a pénzbírság összegének megfizetéséről. A Vht. szerinti feladatok ellátása érdekében szükséges az adatszolgáltatási kötelezettség előírása.

Az 59. §-hoz

A jogalkalmazók érdekében a módosítás az ügygazda végrehajtó és a kilakoltatás fogalmakat megjeleníti az értelmező rendelkezések között, amelynek értelmében ügygazda végrehajtó az a végrehajtó, akinél a végrehajtás elrendelését követően a végrehajtás megindult, továbbá kilakoltatás az ingatlan olyan birtokba adása, amelynél rendőri intézkedésre kerül sor.

A 60. §-hoz

Átmeneti rendelkezést tartalmazó javaslat. Szükséges annak egyértelművé tétele, hogy a szigorított kinevezési feltételeket a módosítás hatálybalépését követően kiírt pályázatok elbírálásakor kell alkalmazni. Továbbá az elnökségi tagi tisztséget a módosítás hatálybalépésekor betöltő tisztségviselőkre alkalmazandók a módosult szabályok, valamint a fegyelmi tanács összetételére vonatkozó rendelkezések a hatályba lépéskor folyamatban lévő fegyelmi eljárásokban alkalmazandók. Szükséges annak is egyértelművé tétele, hogy az árverésre vonatkozó rendelkezéseket a hatálybalépést követően kitűzött árverések esetén kell alkalmazni, míg a felosztási terv ellen benyújtott kifogás elbírálásával kapcsolatos rendelkezés a hatálybalépést követően benyújtott kifogások esetén alkalmazandó.

A 61. §-hoz

A módosítás értelmében a jogi végzettséggel nem rendelkező önálló bírósági végrehajtó a tanulmányokban való előrehaladással kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, ha a felsőoktatási intézmény által kiállított igazolásból az állapítható meg, hogy 2022. december 31. napjáig az egyetemi jogi végzettséget igazoló oklevelet nem tudja megszerezni. Ez esetben a végrehajtó szolgálata megszűnik.

A 62. §-hoz

A módosítás értelmében a jogi végzettséggel nem rendelkező önálló bírósági végrehajtó-helyettes a tanulmányokban való előrehaladással kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, ha a felsőoktatási intézmény által kiállított igazolásból az állapítható meg, hogy 2027. december 31. napjáig az egyetemi jogi végzettséget igazoló oklevelet nem tudja megszerezni. Ez esetben a Kar hivatali szerve törli az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek névjegyzékéből.

A 63. §-hoz

A Javaslat szövegcsere módosításokat tartalmazó rendelkezései főként szövegpontosításokat hajtanak végre, illetve a Javaslattal bevezetett változások technikai jellegű átvezetését tartalmazzák a normaszövegben.

A 64. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 65. §-hoz

Azon igazságügyi alkalmazottak esetében, akiknek az illetménye az lasz. 98. § (3) bekezdése és 99. § (4) bekezdése alapján az Mt. alapján kerül megállapításra, nem értelmezhető az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő meghosszabbítása és az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés. Erre figyelemmel a Javaslat ezen igazságügyi alkalmazottak tekintetében fegyelmi büntetésként legfeljebb kétévi időtartamra illetményemelés elmaradása, illetve illetménycsökkentés fegyelmi büntetés kiszabását írja elő.

A 66. §-hoz

A Javaslat az lasz. bírósági fogalmazóvá, bírósági titkárrá és igazságügyi szakértővé történő kinevezésre vonatkozó szabályaival kapcsolatban tartalmaz módosító rendelkezéseket. Ezek lényege, hogy a hatályos szabályozást hozzáigazítja a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény rendelkezéseire, és az elzárást is a kinevezést kizáró okok között tünteti fel.

A 67–68. §-okhoz

A Javaslat a határon átnyúló tartási ügyekben is bevezeti a büntetőeljárás során a Jst. 63/A. § (1)–(4) bekezdése alapján alkalmazott eljárási előleg intézményét, mikor kimondja, hogy a támogatás engedélyezésének ügyben eljárt jogi segítségnyújtó szolgálat a pártfogó ügyvéd részére eljárási előleget állapít meg, ha annak jogszabályban meghatározott feltételei fennállnak. Ennek megfelelően a Javaslat előírja, hogy a polgári és közigazgatási eljárásokban igénybe vett támogatások nyilvántartásában az esetleges eljárási előleg összegét is fel kell tüntetni. Emellett a Javaslat a „pártfogó ügyvédi díj eljárási előlegének” a rövid megnevezéseként már a Jst. 59. § b) pontjában bevezeti az „eljárási előleg” fordulatot.

A 69. §-hoz

A Javaslat határon átnyúló tartási ügyekben eljáró pártfogó ügyvéd által igényelhető eljárási előleg kérelmezésére, megállapítására és kifizetésére vonatkozó szabályokat tartalmazza, a büntetőügyekben megállapítható eljárási előleg szabályait alapul véve. A határon átnyúló tartási ügyekben az eljárási előleg megállapítása a képviseleti tevékenység jól azonosítható szakaszához, a végrehajtás elrendeléséhez igazodik.

A 70–72. §-okhoz

A Javaslat a Jst. módosításával bevezeti a jogi segítői névjegyzék vezetésével kapcsolatos ügyintézés elektronizációját, mely része az Igazságügyi Minisztérium által a KÖFOP-1.2.2.-VEKOP-18. kódszámon meghirdetett, „Az elektronikus ügyintézés biztosító szervezetek elektronikus ügyintézési térbe való integrálásának támogatása” című pályázati felhívás keretében benyújtott pályázati projektjének. Erre figyelemmel a Javaslat hatályba lépését követően a jogi segítségnyújtók névjegyzékével kapcsolatos eljárások – azaz a névjegyzékbe vétel, a szolgáltatási szerződés módosítása és a szolgáltatási szerződés felmondása – az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény rendelkezései szerint történnek.

A 73. §-hoz

A Javaslat szövegcsere módosító rendelkezései az eljárási előleg jogintézményének határon átnyúló tartási ügyekben történő bevezetésével, a jogi segítségnyújtók névjegyzékével kapcsolatos ügyintézés elektronizálásával kapcsolatban tartalmaznak pontosító rendelkezéseket.

A 74. §-hoz

A Jst. 63. § (1) bekezdése szerint a büntetőeljárásokban nyújtott támogatás engedélyezésére és igénybevételére a Jst. „A polgári és közigazgatási eljárásokban nyújtott támogatásokra vonatkozó különös szabályok” című VI. fejezetében foglalt szabályokat „A büntetőeljárásokban nyújtott támogatásokra vonatkozó különös szabályok” című VII. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Erre figyelemmel a Javaslat az eljárási előleg általánosnak tekinthető, immár a Jst. VI. fejezetében szereplő szabályait a büntetőeljárásokra vonatkozó szabályok közül hatályon kívül helyezi. Ezenkívül a Javaslat a jogi segítségnyújtók névjegyzékével kapcsolatos ügyintézés elektronizálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza.

A 75. §-hoz

A Javaslat az Ütv. 29. § (1) bekezdésének módosításával az Ütv. 2. § (1) bekezdés i) pontjához igazodóan az egyes hatósági eljárásokhoz és intézményekhez kapcsolódó ügyészi feladatok vonatkozásában az ügyész által ellenőrizhető szervek köréből a bíróságok mellett kiemeli a választott bíróságokat is, illetve a jogalkalmazó szervek fogalma helyett bevezeti a jogvitát elbíró szervek fogalmát.

A 76. §-hoz

Mivel az ügyész az Ütv. és a külön törvények alapján nem csak polgári peres és nemperes eljárások, hanem közigazgatási per, vagy egyéb közigazgatási bírósági eljárás megindítására is jogosult, indokolt az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során végzett adatkezelésre vonatkozó szabályok módosítása. A Javaslat szerinti módosítás lehetővé teszi, hogy az ügyész a jogszabályban meghatározott adatokat a bíróság vagy hatóság részére akkor is továbbíthassa, ha azok az ügyész által indítható közigazgatási per, vagy egyéb közigazgatási bírósági eljárás megindításához, az eljárás szempontjából jelentős tények megállapításához, a hatóság nem kizárólag kérelemre megindítható eljárásának megindításához, a hatóság eljárása szempontjából jelentős tények megállapításához vagy az ügyészséghez érkezett kérelem, panasz kivizsgálásához szükségesek.

A 77. §-hoz

Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát rendkívüli lemondással is megszüntetheti, ha a munkáltató az ügyészségi szolgálati viszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az ügyészségi szolgálati viszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ezekre az Üjt. 40. § (1) bekezdésében meghatározott szigorú feltételekre tekintettel a Javaslat egyértelművé teszi, hogy az ügyésznek a rendkívüli lemondását indokolnia kell, illetve, hogy a rendkívüli lemondás okának valóságát és okszerűségét az ügyésznek kell bizonyítania. A szabályozás tulajdonképpen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 64. § (2) bekezdése szerinti rendelkezést veszi át, amelynek értelmében a munkavállalói azonnali felmondás esetén a megszüntetés okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie, és a megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevőnek kell bizonyítania.

A 78–79. §-okhoz

A Javaslat kis mértékben módosítja az ügyészségi alkalmazottak fegyelmi felelősségére vonatkozó szabályokat. A Javaslat az Üjt. 84. § (1) bekezdésének módosításával az ügyésszel szembeni fegyelmi büntetések körét kiegészíti a két fizetési fokozattal visszavetés büntetéssel, továbbá a jelenleg hatályos 30 nap helyett 60 napra változtatja a fegyelmi eljárás lefolytatásának időtartamát, amely továbbra is meghosszabbítható 30 nappal. A fegyelmi eljárás idejének meghosszabbítását egyrészt a fegyelmi biztos eljárásnak az egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXII. törvénnyel való kötelezővé tétele, másrészt a fegyelmi döntés alaposabb előkészítésére irányuló igény indokolja.

A 80. §-hoz

A Javaslat a felsőfokú végzettségű tisztviselő igazságügyi alkalmazottakra vonatkozó szabályok átvételével lehetővé teszi, hogy a felsőfokú végzettségű ügyészségi tisztviselő besorolásánál is figyelembe lehessen venni a nem felsőfokú végzettségű ügyészségi tisztviselőre és az írnokra irányadó munkajogi jogviszonyokban eltöltött időt, és megteremti a lehetőséget, hogy szolgálati időként lehessen figyelembe venni az ügyvédi tevékenység és a közjegyzői szolgálat tartamát is.

A 81. §-hoz

Azon ügyészségi alkalmazottak esetében, akiknek az illetménye az Üjt. 122/A. § (2) bekezdése és 136. § (6) bekezdése szerint a munka törvénykönyve alapján kerül megállapításra, nem értelmezhető az egy illetve két fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés. Erre figyelemmel a Javaslat szerint ezen igazságügyi alkalmazottak tekintetében fegyelmi büntetésként kiemelt munkakörben az egy, illetve két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett a kiemelt munkakörre minősítés visszavonása fegyelmi büntetés szabható ki, míg a fizikai alkalmazott esetében az egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb egyévi,

két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra alapilletménycsökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni.

A 82. §-hoz

A Javaslat módosítja az Üjt. „A személyi nyilvántartás adatköre” című 3. mellékletét, és az „A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére rendszeresített rendfokozatok” című 7. mellékletét, amely utóbbi bővíti és átcsoportosítja a rendfokozatokhoz tartozó beosztások körét. Az ügyészi szervezet beosztásaihoz igazodó rendfokozatokat elsődlegesen az ügyészségi nyomozás 2019. február 1-jétől hatályos, a szervezeti felépítést is érintő átszervezése teszi szükségessé.

A 83. §-hoz

A Javaslat szövegcsere módosításokat tartalmazó rendelkezései főként szövegpontosításokat hajtanak végre, illetve a Javaslattal bevezetett változások technikai jellegű átvezetését tartalmazzák a normaszövegben.

A 84–85. §-okhoz

Az Nmjt. egyik kiemelt szabályozási célja volt, hogy a korábbi nemzetközi magánjogi szabályozás rugalmatlanságából adódó olyan helyzeteket elkerülje, amikor a más állam állampolgárságával is rendelkező, illetve külföldön élő magyar állampolgárok családi jogállása, családi állapota vagy neve eltérő lehet Magyarországon és a másik állampolgárság illetve a lakóhely, tartózkodási hely szerinti államban. Ennek oka esettől függően lehet különböző államok jogának alkalmazása, vagy az is, hogy valamely külföldön hozott határozat nem felel meg az elismerés magyar jog által megállapított feltételeinek.

Az Nmjt. számos ponton igyekezett e problémákat kiküszöbölni. Rugalmasabb lett a személyes jog meghatározása (a magyar mellett figyelembe vehető immár a másik állampolgárság is), szélesebb körben nyílik lehetőség az adott jogviszonyhoz ténylegesen legszorosabban kapcsolódó jog alkalmazására, és a személyállapoti, családjogi kérdések tekintetében hozott külföldi határozatok elismerése is könnyebb a korábbi szabályozáshoz képest.

Ugyanakkor az Nmjt. alkalmazása során felmerült gyakorlati problémák rámutattak arra, hogy a fenti jogalkotói szándék a törvény időbeli hatályára, illetve ezzel összefüggésben az átmeneti rendelkezéseire tekintettel korlátozott mértékben tud csak érvényesülni.

A határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó szabályok körében az Nmjt. 126. § (3) bekezdése biztosítja, hogy az Nmjt. hatálybalépése (2018. január 1.) előtt hozott külföldi határozatok elismerésére is alkalmazható az Nmjt., annak kedvezőbb elismerési szabályával együtt. Ugyanakkor e rendelkezés szövege csak a külföldi határozatok elismeréséről szól, azok végrehajtásáról nem, a gyakorlatban viszont a szülői felügyeletet rendező vagy a tartásdíjat megállapító külföldi határozatok végrehajtása is szükséges lehet. Az Nmjt. az elismerés és végrehajtás feltételei tekintetében nem alkalmaz megkülönböztetést, így egy külföldi határozatnak, akár annak elismerését, akár annak végrehajtását kéri Magyarországon, ugyanazon feltételeknek kell megfelelnie. A végrehajthatóság csak annyiban feltételez többet az elismeréshez képest, hogy a Vht. XII. fejezete szerinti eljárásban a magyar bíróságnak a külföldi határozatot végrehajthatóvá kell nyilvánítania, ennek során azonban az Nmjt. szerinti feltételeken túl csak olyanokat vizsgál, amelyeket egyébként magyar határozatok esetében is (Vht. 15. §-ában foglaltaknak való megfelelés). Erre tekintettel nem indokolt, és nem is volt jogalkotói szándék, hogy az átmeneti rendelkezés alkalmazhatósága a külföldi határozatok elismerése és végrehajtása tekintetében eltérjen, ugyanakkor a jelenlegi megszövegezés ilyen értelmezésre is alapot adhat, így szükséges az érintett rendelkezés kiegészítése.

Amíg a jogalkotói cél elérése érdekében az Nmjt. 126. § (3) bekezdése a határozatok elismerése tekintetében kiterjeszti a törvény alkalmazhatóságát, azokra az esetekre, amikor nincs külföldi határozat, és a magyar bíróság, hatóság a magyar jog kollíziós szabályai által kijelölt jog alapján kell, hogy vizsgálja az érintett személy személyállapotát, családi jogviszonyait, nincs hasonló átmeneti rendelkezés. Ebből következően az Nmjt. kollíziós szabályait csak a hatálybalépése után keletkezett jogviszonyokra, felmerült jogi tényekre lehet alkalmazni, így a korábbi esetekre az új törvény rugalmas szabályozása nem kerülhet alkalmazásra, vagyis az érintett személyek különböző államokban fennálló eltérő identitása továbbra sem küszöbölhető ki.

A fentiekre tekintettel a kollíziós szabályok vonatkozásában is indokolt egy a 126. § (3) bekezdésével azonos rendeltetésű, de értelemszerűen a kollíziós szabályok eltérésére figyelemmel megfogalmazott új

rendelkezés. Az Nmjt. személyállapot, családjogi jogviszonyokat érintő II–IV. Fejezeteiből a kettős identitás elkerülése szempontjából a családi jogállásra, a névviselésre, a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttére és érvényessége vonatkozó szabályok relevánsak. Ezek mellett a nagykorú cselekvőképes személy cselekvőképességének jövőbeli korlátozására vagy érdekeinek védelmére való képességének hiánya esetére tett jognyilatkozatára vonatkozóan lehet pozitív eredménye az Nmjt. visszaható hatályú alkalmazásának, mivel az Nmjt. előtt nem is létezett külön kollíziós szabály e jogviszonyokra és e körben az érdekelt személy érdekeinek védelme szempontjából lehet kedvező, ha egy külföldön általa korábban érvényesen tett jognyilatkozat belföldön is érvényesülhet.

Az új átmeneti szabály alapján az Nmjt. 16., 19., 26., 31–32. és 37. §-ának korábban keletkezett jogviszonyokra történő alkalmazására kerülhet sor. Mivel e szabályok együtt alkalmazandók a nemzetközi magánjog általános jellegű szabályaival (ld. például minősítés, renvoi, közrend, általános kitérítő klauzula), az egyes ügyekben a felsorolt rendelkezésekhez kapcsolódóan az Nmjt. általános illetve családjogi általános rendelkezései, továbbá a személyes jog megállapításának az Nmjt.-ben foglalt szabályai is alkalmazandók lesznek.

A 86. és a 88. §-hoz

A személyi állapotot érintő perekben – amelyek magunkban foglalják a gondnoksági pereket, a házassági pereket, a származási pereket, a szülői felügyelettel kapcsolatos pereket és az örökbefogadás felbontásával kapcsolatos pereket – a bíróság az általa szükségesnek talált bizonyítást hivatalból is elrendelheti. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárás során a bíróság a gyámhatóság vagy a bíróság által a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban, továbbá a gyámhatóság vagy a bíróság által jóváhagyott kapcsolattartást rendező egyezségben foglaltak megszegése esetén a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak végrehajtásának elrendelése tárgyában dönt. Erre figyelemmel és a jogintézmény sajátosságaira tekintettel indokolt, hogy hivatalbóli bizonyításnak helye legyen ebben a nemperes eljárásban is. Minderre tekintettel a Javaslat rögzíti a Bpnt. 22/C. § (1) bekezdés módosításával, hogy a bíróság az általa szükségesnek tartott bizonyítást hivatalból is elrendelheti. Emellett a Bpnt. 22/C. § (1) bekezdésének a Javaslat szerinti módosítása kimondja, hogy a kérelem elbírálása során a bíróság soron kívül jár el. A soron kívüli eljárás elrendelésének indoka, hogy a gyermeki érdekek és jogok fokozott védelmi igénye úgy érvényesülhet, ha a végrehajtás elrendelésére – ha annak feltételei fennállnak – a lehető legrövidebb időn belül sor kerül.

A Bpnt. 22/C. § (2) bekezdése alapján, ha a bíróság megállapítja, hogy a kérelmezett megszegte a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, elrendeli a végrehajtást. A bíróság a végrehajtást elrendelő végzésben a kérelmezettet felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget vagy a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét vagy ha a kapcsolattartásnak egyéb, a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható akadálya volt, annak elhárulását követően biztosítsa a gyermekkel való zavartalan kapcsolattartást. Ha a fentieket nem teljesíti a kérelmezett, úgy a bíróság különböző intézkedéseket tesz, pl. pénzbírságot szabhat ki vagy akár feljelentést tehet kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt. Tekintettel arra, hogy előfordulhat olyan eset, amikor a kérelmezetten kívülálló ok miatt hiúsul meg az önkéntes teljesítés, a Javaslat a Bpnt. 22/C. § (3) bekezdésében és 22/D. § (2) bekezdésében rögzíti, hogy a bíróság a jogkövetkezményeket akkor alkalmazza, ha a teljesítés önhibából marad el. A Javaslat e rendelkezésével összefüggésben a Bpnt. belső összhangjának biztosítása érdekében szükséges rendelkezni arról a Bpnt. 22/D. § (1) bekezdésében, hogy az önkéntes teljesítésre kitézött határidő eltelte után milyen határidőn belül kell a kérelmezőnek értesítenie a bíróságot az önkéntes teljesítéséről vagy annak elmaradásáról. Az értesítés tekintetében a határidő meghatározása azért szükséges, mert ez biztosíthatja azt, hogy az önkéntes teljesítés önhibából való elmaradása esetén a bíróság mielőbb dönthessen a szükséges jogkövetkezmények alkalmazásáról. Ha a kérelmező részéről a bíróság felé megküldendő értesítésre nem kerül meghatározásra határidő, egy esetleges elhúzódó értesítés következtében a bíróság sem tud időszerűen dönteni a jogkövetkezmények alkalmazásáról, ami egyértelműen ellentétes a gyermek érdekeivel.

A Bpnt. 22/A. § (1) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását elrendelő végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya. Ennek oka, hogy nyomós érdek – a gyermekjogok védelmének biztosítása – fűződik ahhoz, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak szerint sor kerüljön a lehető legrövidebb időn belül a kapcsolattartás tényleges végrehajtására. Ilyen nyomós érdek azonban a kapcsolattartásra vonatkozó

határozatban foglaltak megszegése folytán keletkezett igazolt költségeket illetően nem áll fenn, ezért szükséges arról rendelkezni, hogy a költségek viselésére kötelezés körében előterjesztett fellebbezésnek halasztó hatálya van.

A 87. §-hoz

A Javaslat a Bpnt. 22/E. § (1) bekezdésének pontosításával egyértelművé teszi, hogy a rendelkezés alapján a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás felfüggesztésére kerül sor. Emellett a bekezdés kiegészítése rögzíti, hogy az eljárás felfüggesztésére nemcsak akkor kerül sor, ha a jogosult a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását a gyámhatóságtól kéri, hanem akkor is, ha ezzel a kérelmével a Ptk. 4:181. § (4) bekezdése alapján a bírósághoz fordul.

A 89. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 90. §-hoz

Sarkalatosági záradékot tartalmazó rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítványról és a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XCIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítványról és a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló törvényjavaslat célja a közép európai régió egyes műemléki vagy műemléki védelemben nem részesülő, de kulturális, történelmi, művészeti értékkel rendelkező és magyar vonatkozásban történelmi, kulturális, művészeti gyökerei, múltja, hagyománya, öröksége szempontjából jelentőséggel bíró épületek, építmények fennmaradásának, megőrzésének, fenntartásának megvalósítására irányuló tevékenység előmozdítása. Az Alapítvány megfogalmazott céljait a törvényjavaslat közérdekűnek minősíti.

Az Alapítvány céljainak támogatása olyan, a mindenkori pártpolitikai viszonyokon felülemelkedő magyar vonatkozásában jelentős történelmi, kulturális, építészeti értékek megóvása, megőrzése szempontjából alapvető fontosságú ügy, amelynek támogatása a mindenkori Kormány széleskörű társadalmi elváráson nyugvó, meghatározó feladata.

Ezen célok elérése érdekében az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány közérdekű vagyonkezelő alapítvány formájában történő létrehozására.

A Törvényjavaslat rendelkezik egyrészt az Alapítvány alapításáról, a közérdekű célokról, az alapítással kapcsolatos feladatokról, másrészt a feladatok ellátásához szükséges, az alapító részéről juttatásra kerülő állami vagyon biztosításáról.

Az alapítói vagyonjuttatásra a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.), valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) rendelkezéseire figyelemmel kerül sor.

Az Alapítvány e céljainak megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenységet végez, amely keretében az alapító által rendelt, valamint az Alapítványhoz csatlakozók és adományozók által juttatott vagyont kezeli.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (1a) bekezdése szerint a Kormány külön törvény rendelkezése szerint jogosult alapítvány létrehozására. Jelen rendelkezés alapján az Országgyűlés felhatalmazást ad a Kormány számára – a Törvényjavaslat preambulumban meghatározott célokra tekintettel – közérdekű vagyongazdálkodó alapítványként az Alapítvány létrehozására.

A § részletesen felsorolja az Alapítvány feladatait és az Alapítvány közérdekűnek minősített céljait.

A § további garanciális rendelkezéseket tartalmaz, amely szerint az Alapítványban az alapítói jogok teljes körét – beleértve az alapító okirat e törvény rendelkezéseire is figyelemmel történő módosításának jogát – a kuratórium gyakorolja.

2. §

A Törvényjavaslat az Nvtv. és a Vtv. ingyenes vagyónáruházasra vonatkozó szabályai alapján rendelkezik arról, hogy az Alapítvány céljai és feladata megvalósításához szükséges vagyonelemeket ingyenesen az Alapítvány tulajdonába kell adni.

Az 1. melléklet szerinti vagyonelemek (a MANEVI Zrt. és a Comitatus-Energia Zrt. részesedését megtestesítő értékpapír) Alapítvány részére történő tulajdonba adásával megvalósuló vagyonyuttatásról a külgazdasáért felelős miniszter gondoskodik. A rendelkezés kizárja az Nvtv. ingyenes vagyonyuttatásra vonatkozó szabályainak alkalmazását.

A § ugyanakkor jelentős garanciákat intézményesít e vagyonelemek vonatkozásában. Az Alapítvány tulajdonába adandó részvénycsomag kapcsán rögzíti, hogy annak elidegenítésére vonatkozó szándék esetében az államot vételi jog illeti meg és harmadik személy részére kizárólag akkor kerülhet sor az elidegenítésre, ha az állam nem kívánja megkötni a vonatkozó jogügyletet. Az Alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetén az 1. melléklet szerinti vagyonelemek tulajdonjoga az államra száll vissza.

A vételi jog gyakorlása érdekében az Alapítvány köteles a vagyonelem megvásárlására az államnak – a miniszterhez eljuttatott nyilatkozattal – ajánlatot tenni. Amennyiben az állam az elővásárlási jogával nem kíván élni, vagy ha a nyilatkozat közlésétől számított 90 napon belül nem tesz nyilatkozatot, úgy az állam vételi joga megszűnik.

Az Alapítvány a részére juttatott állami vagyon elidegenítésből származó bevételnek az elidegenítés költségeinek kiegyenlítését követően fennmaradó részét a preambulumban és az 1. §-ban meghatározott célok és feladatok megvalósítására köteles fordítani, ezzel is elősegítve a meghatározott közérdekű célok hatékony megvalósíthatóságát.

Az Alapítvány közérdekű céljaira és feladatellátására tekintettel a § rendelkezik arról, hogy az Alapítvány további vagyonának biztosításáról a Kormány gondoskodik.

A § rendezte a juttatások adójogi helyzetét, ennek megfelelően az általa meghatározott vélelem (praesumptio iuris et de iure) alapján a vagyoni juttatás nem alapoz meg az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényben meghatározott adófizetési kötelezettséget, tekintettel arra, hogy nem áll be a termék értékesítéséhez, szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó, törvényben meghatározott joghatás.

3. §

Hatályba léptető rendelkezés.

4. §

Sarkalatosági záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a sportról szóló 2004. évi I. törvény olimpiai járadékkal összefüggő módosításáról szóló
2020. évi XCIV. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosítása a méltányosság alapvető elvét figyelembe véve lehetővé teszi, hogy olimpiai érmes után járó özvegyi járadék teljes összegét kapja az özvegy abban az esetben, ha közös kiskorú gyermeket nevel.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A módosítás tíz évről öt évre csökkenti a jogosultsághoz szükséges együttélés időtartamát.

2. §

Az eddigi hatályos szabály szerinti 50%-os özvegyi járadékot növeli a módosítás 100%-ra közös kiskorú gyermeket nevelő özvegy esetén.

3. §

Átmeneti rendelkezés, melynek értelmében a korábban megállapított özvegyi járadékot is növelni kell a kérelemhez kötöttség elve szerint, valamint amennyiben az érmes özvegye az 10 éves házasság 5 évre csökkentése miatt válik jogosulttá, az özvegyi járadék a Módtv7. hatálybalépését követően jár azzal, hogy a járadék e bekezdés szerinti megállapítására a jogosult kérelme alapján kerül sor.

4. §

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló 2020. évi XCV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat célja az indulási jogok átruházásával kapcsolatos szabályozás módosítása a gyakorlati tapasztalatokra figyelemmel.

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdése alapján törvényjavaslat esetében a végső előterjesztői indokolást közzé kell tenni az Indokolások Tárában.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

A sportról szóló 2004. évi I. törvény általános jelleggel tiltja a versenyrendszerben (bajnokságban) való indulás (nevezés) jogának átruházását, ugyanakkor meghatározott esetek kivételét képeznek a tilalom alól. A hatályos szabályozás szerinti kivételek az indulási jognak elsősorban az egymással tagsági jogviszonyban lévő sportszervezetek, illetve sportvállalkozások egymás közötti, továbbá az alacsonyabb bajnoki osztályban való indulás érdekében történő átruházását teszik lehetővé. Jelenleg nem lehetséges az indulási (nevezési) jognak az azonos vagy magasabb bajnoki osztályban való indulás érdekében létrehozott gazdasági társaságra történő átruházása, amelyre azonban az utánpótlás-nevelés felmenő rendszerű képzési rendszerének további fejlesztése, valamint a felnőtt bajnoki osztályok közötti további minőségi fejlődés elősegítése érdekében szükség van.

A versenyrendszer működtetésével kapcsolatos kizárólagos sportszövetségi hatáskörök biztosítása érdekében a javaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy az indulási (nevezési) jog törvényjavaslat szerinti átruházása esetén a sportszövetség vizsgálhassa az átruházás körülményeit az indulási jog joggal való visszaélést megvalósító átruházásának megakadályozása érdekében.

2. §-hoz

Átmeneti rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az 1. § szerinti rendelkezés már a 2020–21-es versenyrendszerbe (bajnokságba) való nevezés során is alkalmazható legyen.

3. §-hoz

A törvény hatálybalépéséről rendelkezik.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.